

Uredništvo
Aniškiga št. 20, I. nadstropje, Trst
Plačilo se ne sprejemajo, roko
Anton Oerbec. — Lastnik
Aniškiga št. 7, — 3. nadstropje, Trst
Plačilo se ne sprejemajo, roko
Telefon uredništva in uprave št. 11-57

EDINOST

Posamezna številka v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v
širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov sam po 40 cent.
zemeljske, zahvale, poslanice in vabila po L. —, oglasi denarnih zavodov
sam po L. 2. — Mail oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi
narodne in reklamacije se pošiljajo izključno upravu Edinosti, v Trstu, ulica sv.
Franciška Aniškiga št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Naša poslanca v rimskem parlamentu

Le krat razdalja dveh tednov nas loči
že od dneva, ko se sestane nova italijanska
zbornica. Zvonili bi po toči, če bi se sedaj
poglabljali v razglabljanja, kako je prišlo
do sestave te nove zbornice, ako bi tu z
grenkimi rekriminacijami ugotavljali, češ
da novi parlament ni izraz volje državlja-
nov, ker je produkt izsiljenega volilnega
reda in pa volilnih mahinacij, ali so do-
puščale, da bi bila volja ljudstva prišlo do
svobodnega izraza. Vse take ugotovitve,
zgražanja in moraliziranja bi bile res zvo-
nenje po toči. Tudi nepotrebna bi bila zato,
ker bodo imeli poslanci v zbornici sami
mesto in priliko za tozadevne pritožbe in
obtožbe. V novi zbornici bo sicer res vlad-
na večina ogromna, vsemožna in odloču-
joča, da bo mogla sklepati brez ozirov ra-
mnenje in voljo manjšinskih skupin. Ali
govorila tribuna bo odprta tudi zastop-
nikom opozicije, da bodo mogli odkrito
govoriti o dogodkih, ki so na volitvah o-
nemogočili svobodni izraz volje državlja-
nov.

Večina bo mogla, kakor že rečeno, su-
vereno uveljavljati voljo — svojega zapo-
vednika in ustvaritelja. Sedanji režim je
fašistiški. To je dejstvo. Načelnik seda-
nje vlade je ustvaril fašizem. Poleg volil-
nega reda je tudi s svojim ogromnim apa-
ratom sodeloval za sestavo nove zbornice.
Če se pa spominjamo dogodkov pred
razpustom stare zbornice in po njem ravno
v tistih dveh skupinah, ki naj imajo odslej
pripada glavna naloga opozicije — med
popolari in socialisti različnih nijans —
je pa dopuščeno vprašanje: ali bo ta opo-
zicija res skladna in dosledna v svoji
opozicijski taktiki? Pred razpustom stare
zbornice in potem smo opazili med popo-
lari in socialisti dve duši ravno glede
vprašanja stališča napram fašizmu. Ali je
izključeno, da se ne bi — vsaj v odločnih
teh skupin — zopet pojavljala ista raz-
dvojenost naziranja o taktiki napram fa-
šističnemu režimu?

No, to so le ugibanja, ki nimajo za nas
praktične pomembnosti. Vprašanje pa, ki
nas mora zanimati v visoki meri, je: kako
stališče bodo imeli v novi zbornici zastop-
niki slovenske in nemške narodne manj-
šine? Kaka bo njihova naloga?

Naši nasprotniki, posebno pa fašistov-
ski govorniki na volilni shodi, so upo-
rabljali kot agitacijsko sredstvo, ki naj bi
premamilo naše volilce, posebno naglašajo-
če, da slovenski poslanec bo brez moči v
zbornici, ker bo imel proti sebi ogromno
fašističsko večino, da ga niti poslušati ne
bodo hoteli, kamo-li da bi uvaževali nje-
gove zahteve! Ta argument so naši govorniki
veljavno in učinkovito izpodbili na-
glašajoč, da bo imel slovenski zastopnik
posebno, moralno podkrepljeno stališče,
ker ne bo zastopnik le kakšne stranke med
tolikimi drugimi, ampak zastopnik narode-
ne skupnine. To pa je moment, ki ga odgo-
vorni činitelji ne morejo kar tako prezirati.
V dokaz za veljavnost te naše trditve naj
spomnimo, da so po sklepu sporazuma
med Italijo in Jugoslavijo celo italijanski
listi naglašali, da se je po tem dogodku
ublažilo tudi razmerje med obema plemen-
oma tu na našem ozemlju. Logični zaključ-
ek iz tega naglašanja v italijanskem tisku
je na dlani. Priznanje je to, da je tudi raz-
položenje naše narodne manjšine v Italiji
važen moment za nje vnanjo politiko v nje
razmerju do sosedne jugoslovenske države.
Italijanski listi so priznali to. Zato ne
more nam nikdo podtikati nikakih iredenti-
stičnih naklepov, če naglašamo — isto! Pa
tudi če ne bi bilo nikakih ozirov vnanje-
politične narave, morejo odločni činitelji
kar prezirati pritožbe zastopnika drugo-
rodne narodne skupnosti v državi. Saj je
ravno kar italijanski general Guerrini na-
zorno obrazložil italijanski javnosti, da za
državo ni brezpomembno, kako je razpo-
loženje prebivalstva na obmejnih ozemljih.
Nikakega dvoma ni, da je hotel reči, da
je le na korist države, če ima v obmejnih
pokrajinah zadovoljne državljane. Zato za-
hiteva, naj bo državna uprava v svoji manj-
šinski politiki pravična in dobrohotna na-
pram narodnim skupnostim, ki živijo
ravno na takih izločenih obmejnih ozem-
ljih! V tej potrebi v interesu države je
tista dragocena moralna opora zastopni-
ka naše narodne manjšine v rimskem pa-
rlamentu. Ta državna potreba podeljuje
nasemu poslancu, kot zastopniku narodne
skupnosti, tisti posebni položaj, različen
od položaja zastopnikov navadnih strank.
Ta potreba veleva apodiktično odgovor-
nim činiteljem v državi, da morajo poslu-
šati tožbe, pritožbe, želje in zahteve, ki
jih predlaga zastopnik v imenu te narodne
skupnosti!

Pa je še neko drugo dejstvo tu vmes.
Italija je dom nacionalne ideje. Ta ideja
je Italijo ujedinila in jo napravila mo-
gотно. Ista nacionalna ideja pa je funda-
ment, na katerem sloni tudi vse naše
narodno stremenje. V imenu te posveče-
ne ideje postavljamo svoje zahteve: naj se
ne ogroža naš narodni obstanek, naj se
nam ne odrekajo možnosti kulturnega
razvoja v skladu z lastnim narodnim bi-
stvom: naj se nam dajo šole v materinem
jeziku in naj se veljava tega jezika pri-
znava v vsem javnem in državno-pravnem
življenju naše dežele; naj se spoštujejo
naši običaji in naša čustva. Če kje, bi
morali ravno v Italiji, v deželi ocnievitega

nacionalizma, priznavati zahteve v imenu
nacionalne ideje.
Priznajmo se besedi »Istarake Rje-
či«: »Ogromna večina novih poslancev v
novem parlamentu je izvoljena na temelju
nacionalnega programa. Zato naj bi bila
tudi trijumf nacionalne ideje. Ona hoče
ostati zvesta prošlosti svojega naroda, ki
ima za seboj najsvetlejša dneva borbe za
svoje ujedinjenje. Ali bo mogla ta večina
nadaljevati nekakšno politiko napram
našemu življu ter s tem pogaziti tiste ide-
je, za katere so se borili njihovi predniki? Ali
bo mogla prevzeti pred svojim narodom
vso odgovornost za dejstvo, da nas
tudi po sklenjenem italijansko-jugosloven-
skem sporazumu zatira samo zato, ker
smo Slovani?«

V neodklonljivi sili nacionalne ideje, v
dejstvu, da sta zastopnika narodne skup-
nosti, ki ima — kakor so priznali to, po-
navljamo, tudi italijanski listi — svojo ve-

liko pomembnost za koristno razmerje
države napram jugoslovenskemu svetu,
bodo imele njune zahteve in izjave svojo
gramotno oporo ne le moralne narave, am-
pak tudi efektivne pomembnosti. Zato ne
moremo in ne moremo verjeti, da bi vodi-
telj nove Italije mogel dopuščati, da bi se
tu uničeval narod, ki ima svojo zgodovino
in svojo kulturo, ki ima na milijone svojih
bratov, živčih v svojih samostojnih na-
rodnih državah in če se pripomnimo, da
dokazuje naša narodna skupnost dan na
dan, kako zna izpolnjevati svoje dolžnosti
napram državi, ni neopravičena nada, da
naša poslanca dosežeta v novem parla-
mentu, da se začne doba spoštovanja Ju-
goslovenov v Italiji kot enakopravnih in
enakovrednih državljanov! Uverjeni smo,
da bosta naša zastopnika s svoje strani
zastavljala vse svoje sile v to, da se čim-
prej zacelijo najhujše rane, ki jih je vsekaj
našemu narodu dosegal režim.

Kralj Aleksander želi koncentracijsko volilno vlado

Pred kompromisom med radikali in opozicijo. Jovanović dobil mandat za sestavo
koncentracijske volilne vlade?

BEOGRAD, 9. (Izv.) Na današnji seji
vlade je poročal Ljuba Jovanović, da se
je kralj v sinočni avdijenci zelo zavzel za
koncentracijsko vlado. Jovanović je dejal
kralju, da bi radikali pristali na tako vlado,
ako bi se oni, ki bi stopili vanjo, popolno-
ma ločili od radičevcev.

Opoldne je kralj pozval k sebi Pašića;
kralj je izrazil željo, naj bi Pašić sestavil
koncentracijsko vlado. Pašić je razložil
kralju svoje stališče, ki se bistveno razli-
kuje od stališča Jovanovića. Tudi Jovano-
vić je bil danes popoldne na dvoru. Po
avdijenci pri kralju se je vrnil v predsed-
stvo vlade, kjer se je nadaljevala konfe-
renca o položaju.

Tudi Peleš je bil pozvan na dvor; zastop-
nik je mnenje, da bi bila najboljša rešitev
krize, ako bi prišlo do koncentracijske
vlade. Pozneje sta bila v avdijenci pri kra-
lju Trifunović in ministar za zunanje za-
deve dr. Ninčić. Značilno je, da ni bil Da-
vidović niti danes pozvan h kralju, dasi
je pred par dnevi pisмено zabilogel za av-
dijenco. Niti kak drugi načelnik opozicije
ni bil pri kralju. Radikali spravljajo to v
zvezo z Radičevim proglasom, češ, da je
ta proglas opoziciji zelo škodoval.

Jutri odide kralj na lov; posvetovanja
se bodo nadaljevala šele v ponedeljek, ko
se kralj povrne.
Načelniki opozicije so imeli danes ple-
narno sejo, po kateri so izdali komunique,
ki pravi, da opozicija pričakuje, da se bo
kriza rešila pravilno, t. j. parlamentarni
potom. Iz tega komunique je nadalje raz-
vidno, da se opozicija nadeja, da pride do
koncentracijske volilne vlade.

Na popoldanski seji ministrskega sveta
so razpravljali o kraljevi želji, da bi se
sestavila koncentracijska vlada. Jutri bo
vlada nadaljevala razpravo o tem vpra-
šanju. Ako bi prišlo, do koncentracijske
vlade, kateri bi načeloval Davidović, bi
radikali stali Davidoviću zelo težke po-
goje.

Jovanović zopet na dvoru
BEOGRAD, 9. (Izv.) Nocoj je bil nepri-
čakovano ponovno pozvan na dvor Ljuba
Jovanović. V političnih krogih trdijo, da je
dobil Jovanović mandat za sestavo kon-
centracijske volilne vlade. Radikali pa
sicer priznavajo, da želi kralj koncentra-
cijsko vlado, vendar pa ni poveril naloga
za sestavo take vlade Jovanoviću.

Kralj pojde na Bled?
V Beogradu se je razširila vest, da pojde
kralj pred svojim odhodom v Pariz za
nekaj časa na Bled.

Jugoslovenski poslanik v Bukarešti
ni odpotoval
BEOGRAD, 9. (Izv.) Službeno se zanika
vest, da je pozvan jugoslovenski poslanik
v Bukarešti v Beograd. Nekateri krogi
pa trdijo, da je prihod poslanika v Beo-
grad v zvezi s kraljevim potovanjem na
Francosko in pa z ureditvijo odnosov z
Romunijo radi besarabjskega vprašanja.

Nov proglas opozicije

BEOGRAD, 8. Opozicija, ki je doslej
zaman čakala, da bo kralj sprejel njene
predstavnike in ji poveril mandat za se-
stavo nove vlade, se je na svojih posveto-
vanih bavih z vprašanjem, kakšno stali-
šče naj zavzame za slučaj, da bo kriza re-
šena v smislu intencij radikalov. Teh kon-
ferenc se udeležujejo tudi zastopniki radi-
čevcev. Opozicija je na svojem današnjem
posvetovanju sklenila izdati na narod pro-
glas, ako bi krona poverila g. Pašiću man-
dat za sestavo volilne vlade. V tem pro-
glasu namerava razložiti razvoj vladne
krize in naglašati, da bi bila taka rešitev
krize abnormalna. Poudarjalo bi se tudi,

da bi taka solucija največ škodovala na-
rodnemu edinstvu. Radikali in samostojni
demokrati, tako veli načrt tega proglasa,
so se umaknili pred prihodom Hrvatov v
narodno skupščino in hočejo sedaj na vo-
liški ojačiti svojo številčno moč v zbor-
nici. G. Davidović je zastavil ves svoj
vpliv in vse sile, da privede Hrvatov do
tega, da pridejo v Beograd in se udeležu-
jejo parlamentarnega delovanja, vse to pa
v sporazumu s krono.

Radicev proglas kompromitiral HRS

Mnenje radikalnih listov
BEOGRAD, 8. Današnja »Politika« in
»Vreme« pisata o politični situaciji zelo
pesimistično, kar se tiče opozicijskega
bloka. »Politika« veli med drugim: Blok
je bil včeraj v stanju pričakovanja. Vo-
ditelj bloka so bili zbrani ter so z nape-
tostjo spremljali dogodke. V vrstah bloka
je bilo opaziti začudenje in nezadovolj-
stvo, zakaj ni bil Ljuba Davidović pozvan
na dvor. Obstoje znaki, da sedaj sami
radičevci uvidevajo, kako veliko škodo jim
je prinesel zadnji Radičev proglas. V njih
vrstah vlada radi tega gotovo nezadovolj-
stvo. »Vreme« pripominja, da vlada v
opozicijskih vrstah še vedno upanje na
sestavo kakršnekoli vlade, kateri naj bi
predsedoval bodisi tudi kak radikale, samo
ne sme to biti Nikola Pašić. Opozicijski
sprejmejo vsako mogočo vlado, samo
ne veline vlade Pašić-Pribičević, kakor
tudi ne vlade, kateri bi načeloval Pašić.
BEOGRAD, 8. Manifest Radičevce re-
publikanske stranke je velikega pomena
in bo njegova objava imela dalekosežne
posledice. Vsi položaj trezno presojajoči
faktorji so prepričani, da odstavljeni ma-
nifesta povsem točno izražajo mišljenje in
razpoloženje Hrvat republikancev. Zna-
čilno je dejstvo, da so vsebinsko manifesta
v celoti prinesli le radikalni in samostojni
demokratski listi, dočim listi, prijazni
radičevcem in opozicijskemu bloku, so
manifest povsem prezrli. Današnja »Sa-
moprava« priobčuje na uvodnem mestu
original manifesta s kratkim komentarjem,
v katerem veli, v kakšno zagato je prišlo
miroljubje hrvatskih republikancev, ki so
pokazali svoje pravo politično razpolože-
nje in obenem tudi pokazali, kako ume-
vajo ureditev naše enotne države. Ta ma-
nifest je odprl oči vsakomur, kdor je še
do danes simpatiziral z opozicijskim
blokom. Za ta manifest pa ni več odgo-
vorni samo neugnani in diskvalificirani
demagog, nego celo vodstvo Hrvatske re-
publikanske stranke, kajti proglas so po-
pisali tudi dr. Mašek, Predavec in drugi.
Za vsebino tega manifesta nosi torej polno
odgovornost vsa Hrvatska seljačka re-
publikanska stranka.

Obstoj Albanije v nevarnosti

BEOGRAD, 8. Iz Skadra poročajo, da se
je po umoru Rustema ponovno začelo ši-
riti gibanje za prvenstvo med severnimi
in južnimi pokrajinami. V Tirani je v pa-
rlamentu nastopilo odkrito nasprotje. Po-
slanci, ki so bili na pogrebu Rustema v
Valoni, so takoj po vrnitvi v Tirano pre-
ložili parlamentu predlog, naj se prestolnica
iz Tirane preseli v Valono. V istem času
so poslanci severne Albanije stali pred-
log, da se premesti prestolnica iz Tirane v
Skader. Radi tega nasprotja med severni-
mi in južnimi pokrajinami je vlada v Ti-
rani v velikih skrbih in zelo vznemirjena,
ker se ve, da je zaostrenost prišla do take
mere, da preti izbruh meščanske vojne.
Premestitev prestolnice v Skader ali v Va-
lono bi bila povod za pričetek ostrega
boja. Na razvoj teh dogodkov se gleda z
veliko napetostjo.

Zasedanje Interparlamentarne unije

Zasedanje v L. 1925 se bo vršilo v Zdr. državah
ZENEVA, 9. Urad Interparlamentarne unije
je prejel brzojavko iz Washingtona, da sta obe
zbornici kongresa sprejele predlog, s katerim
se Interparlamentarna unija vabi, da se sestane
L. 1925 v Združenih državah. Bili so že do-
brebni potrebni krediti. Zasedanje se bo vršilo
v oktobru 1925. Zadnjič se je sestala Inter-
parlamentarna unija v Združenih državah
(Saint Louis) L. 1904.

Kakor znano se bo letos vršilo zasedanje
unije v Bernu in Zenevi od 21. do 28. avgusta.

Don Sturzo in Vatikan

Vatikan bo svetoval don Sturzu,
naj zapusti Rim?

RIM, 9. Znano je, da niso odnosi med
don Sturzom, duševnim voditeljem popo-
larske stranke, in Vatikanom kar najboljši.
Don Sturzo v glavnem očita Vatikanu, da
je priprazen napram fašizmu, medtem ko
nekako mrzlo postopa s poplarsko
stranko. Te dni je don Sturzo objavil v
svojem glasilu »Popolo« članek, v kate-
rem razpravlja o razmerju med državo in
Vatikanom. Don Sturzo pozivlja Vatikan,
naj končno izjavi, ali je demokratiški ali
nacionalističen, t. j. ali je na strani popo-
larske stranke ali fašizma. Članek je baje
vzbudil v vatikanskem vrtu veliko vzne-
mirjenje. »Corriere Italiano«, glasilo od-
padnikov poplarske stranke, prinaša
danes izjave, ki jih je dala njegovemu
uredniku neka ugledna oseba iz Vatikana.
Ta oseba je izjavila, da se cerkev načelo-
ma ne vtika v politiko, a da bo Vatikah
svetoval don Sturzu, kot duhovniku, naj
zapusti Rim.

Mussolinijevo potovanje po Siciliji.
TRAPANI, 9. Ministrski predsednik Mus-
solini je prisotnoval odkritju spomenika v
zadnji vojni padlim vojakom. Ob tej priliki je
imel kratek govor, v katerem je poudarjal za-
sluge Sicilijancev v svetovni vojni ter povel-
jeval požrtvovalnost italijanskega naroda za
domovino.

Po pojedini, ki je bila priprajena njemu na
čast v palači prefektуре, je Mussolini obiskal
sedež mestnega fašista in kraj S. Giuliano, ki
leži v okolici mesta. Nato se je vkrcal na vo-
jno ladjo »Dante Alighieri«, ki je pozneje od-
plula proti Portu Empedocle.

PORTO EMPEDOCLE, 9. Danes jutraj se
je zasedla v tukajšnjem pristanišču vojna la-
dja »Dante Alighieri«. Ob 9.40 se je minist-
ski predsednik Mussolini izkrcal v spremstvu
ministra za morarico Thaona di Revel. Ljud-
stvo je priredilo Mussoliniju slavnosten spre-
jem.

Zasedanje Mednarodnega zavoda za poljedelstvo zaključeno

RIM, 9. Sedmo zborovanje Mednarod-
nega zavoda za poljedelstvo se je zaklju-
čilo danes. Ob tej priliki je markiz Impe-
riali di Francavilla odposlal v imenu zavo-
da pozdravne brzojavke kralju in Musso-
liniju.

Nemški nacionalisti za večji odpor proti Franciji

in za vojaško izpraznitev Porurja
BERLIN, 9. K Hergtovim izjavam o pri-
držkih nemških nacionalcev k predlogom
izvedencev je grof Westorp, član direktor-
ija stranke, pojasnil, da se posamezni
člani parlamentarne frakcije popolnoma
strinjajo s Hergtovim stališčem. Tako da
se lahko trdi, da ima poslanec Hergt z ozi-
rom na spomenico izvedencev vso stranko
na svoji strani.

»Ne more se pa — je nadaljeval grof
Westorp — govoriti o spremnitvi politike
nemških nacionalcev; pred volitvami in
po njih je naša politika ostala ista, tudi
glede pripravljenosti za nadaljna pogaja-
nja, kakor z ozirom na dejanski položaj.
»11. aprila smo predložili Marxovi vladi
svoje pridržke k spomenici izvedencev;
te pridržke nam je narekovalo dejstvo, da
je vlada šla predaleč, ker je prevzela ma-
terialne obveze, medtem ko se bi morala
omejiti le na navadno izjavo, da je pri-
pravljena začeti nova pogajanja z zavezni-
ki na podlagi nasvetov izvedencev. Marx-
Stresemannova vlada ni imela in nima ve-
čine v državnem zboru; naše stališče
je jasno. Pripravljeni smo pogajati se na po-
dlagi spomenice izvedencev; ne mislimo
pa v naprej prevzemati nikakih obvez.«

»Temps« je odgovoril, da mora Hergt iz-
dati pridržke, katerim da se nemški na-
cionalci ne mislijo odreči. Uradno to ni
mogoče, ker more biti to le naloga frakci-
je, ki se ni še sestala, in tudi radi tekočih
pogajanj za sestavo nove vlade.

»Vendar pa mislim, da se dajo naši pri-
držki tako-le razpredeliti: gospodarska
vprašanja se morajo rešiti skupno s poli-
tičnimi, o katerih se izvedenci niso izrekli.
Po mojem mnenju se mora Porurje izpra-
znilo, in to ne le gospodarsko, ampak tudi
vojaško; in da se morajo rešiti tudi vpra-
šanja glede povrnitve izgnancev in areti-
rancev na zasedenem ozemlju. Razen tega
so bili izvedenci pozvani, da določijo svo-
to, ki bi jo Nemčija morala plačevati na
leto; nemški nacionalci pa pripisujejo
večjo vrednost dejstvu, da se finančna
bremena določijo za gotovo število let.«

Na vprašanje, kako da bo sestavljena
bodoča vlada, je grof Westorp ugotovil, da
bi koalicijska vlada, nemške ljudske stranke,
bavarskih ljudovcev, nemških nacio-
nalcev in drugih manjših skupin zbrala
240 poslancev, medtem ko šteje državni
zbor vsega skupaj 471 poslancev; tako
koalicijska bi tedaj dala skromno, ampak še
precej homogeno večino.

Pridejo še — je dostavil Westorp —
skrajni nacionalisti (deutschvölkische), ki
bi sicer ne stopili v vladu pod nemškimi
nacionalci, a bi jo podpirali v slučaju po-
trebe. Sodelovanje s socialisti je treba v
naprej izključiti. Začeli smo volilno borbo
in jo izvedli proti marxizmu, ker smo
prepričani, da je bil marxizem glavni vzro-
pogube Nemčije; in po tej poti bomo hodili
tudi v bodočnosti.«

Nemški socialisti za plebiscit o predlogih izvedencev

BERLIN, 9. Vodstvo socialistične stran-
ke je soglasno sprejelo resolucijo, po ka-
teri bi se moral nemški narod izreči o

sprejetju ali zavrnitvi spomenice izveden-
cev.

Položaj v Porurju neizpremenjen

BERLIN, 9. Položaj v vseh okrajih, v ka-
terih je bila proglašena stavka, je neizpre-
menjen. Minister za delo vodi pogajanja
za poravnava spora med delodajalci in ru-
darji. Listi ugotavljajo, da ima gibanje ru-
darjev radi preizkušenj mezd svoj vzrok v
bremenih, ki jih nalagajo podjetjem po-
godbe nemških industrijalcev z medzave-
zniško misijo za nadzorovanje rudnikov.

PARIZ, 9. Francoski listi trdijo, da ne-
povzroča zapretek porurskih rudnikov ni-
kake škode francoski kovinarski industriji,
ki da je zaenkrat dobro preskrbljena s
premogom in koksom. Zvišanje dajatev
premogov vsled dogovorov z medzavezni-
ško misijo za nadzorovanje rudnikov je
omogočilo francoskim tvornicam nakup
zalog za več kakor 250.000 ton kuriva,
razen tega je 60.000 ton točasno imobiliziranih
na francoski meji. K temu je treba
še pripomniti, da se izkoplje v rudnikih,
ki so pod francosko upravo, po 6 tisoč
ton na dan, in da ostanejo še na razpolago
zaplenjene zaloge, katerih prevoz v Fran-
cijo je le začasno ustavljen.

Pred odgovorom poslaniške konference

na nemško noto o vojaški kontroli
PARIZ, 9. Tajnik poslaniške konference
je dobil nalogo za sestavo sporočila, ki
se ima poslati Nemčiji v odgovor na zadnjo
noto državne vlade glede izvajanja med-
zavezniške vojaške kontrole. Odgovor bo
skoro sestavljen, a bo pred predložen za
vezniškimi vladam v odobritev, kakor bo
o njem razpravljala poslaniška konfe-
renca.

Španska ofenziva v Maroku

Španske žrtve
MADRID, 9. Uradno poročilo iz Melille
naznana, da so pričele operacije v svrhu
razpršitve vstajev. Španske čete so imele
pri prvem napadu 5 mrtvih, med temi 2
častniki in 34 ranjenih. Podrobnosti še
manjkajo, ker so med Melillo in bojnim
poljem slabe zveze. Španci korakajo dalje
v notranjost dežele.
PARIZ, 9. »Journal« poroča, da se je
udeležilo prvega napada 5.000 španskih
vojakov; španska vojska razpolaga z veli-
kim številom zrakovolovov. Ranci so
imeli velike zgube.

Smrtne obsodbe na Španskem

MADRID, 9. Vojni svet je včeraj izrekel
razsodbo v procesu proti morilecem poštinih
uradnikov v okraju Andaluzije. Trije ob-
toženci so bili obsojeni na smrt, eden pa
na 20 let ječe. Smrtne obsodbe so bile
izvršene danes jutraj.

Ameriški priseljeniški zakon

Senat za takojšnjo aplikacijo zakona
Trgovske zbornice proti izključitvi
Japoncev

WASHINGTON, 9. Razprava o zakon-
skem načrtu glede priseljevanja v senatu,
je bila zelo živahna. Nekateri senatorji so
ostro napadali komisijo, ki je predlagala,
naj se zakon odloži do 1. marca 1925. Ko-
misija je s tem predlogom preokročila
svoj delokrog; zakon proti priseljevanju
Japoncev mora takoj stopiti v veljavo.
Senatorja Lodge in Borah sta odločno za-
stopala stališče, da je vprašanje priselje-
vanja čisto notranja zadeva Združenih
držav in torej ne sme biti predmet med-
narodnih pogajanj.

Na zborovanju v Clevelandu so zastop-
niki ameriških trgovskih zbornic sprejeli
predlog, ki je proti izključitvi Japoncev
potom navadnega odloka zakona.

Za ustanovitev novega mednarodnega razsodišča

WASHINGTON, 9. Znano je, da sena-
torijalna komisija za zunanje zadeve že
dalj časa proučuje predlog dveh demo-
kratov, naj bi Združene države pristopile
k stabnemu mednarodnemu razsodišču.
Senator Lodge je s svoje strani predlagal,
naj se ustanovi v Haagu novo mednarodno
razsodišče, ki bi bilo popolnoma drugače
organizirano kakor sedanje. Vlada se zelo
rezervirano izraža o tem predlogu; v pa-
rlamentarnih krogih prevladuje mnenje, da
bo ta predlog še bolj kompliciral položaj
v senatu.

Aretacija komunistov v Varšavi

VARSAVA, 9. Varšavska policija je v
zvezi s komunističnimi demonstracijami
na dan 1. maja aretirala 36 komunistov. V
raznih pokrajinskih mestih je bilo zaprtih
veliko število komunistov, ki so osumljeni
vohunstva v prilog Rusiji.

Boji v Siriji

LONDON, 9. Pariški dopisnik »Daily Ex-
press« poroča iz zanesljivega vira, da pomeni
bombardiranje francoskih aeroplanov v Siriji
nekaj več, kakor navadno kazensko ekspedi-
cijo proti tolpam roparjev, kakor se jih uradno
imenuje. Resnica je, da obstoja velika napet-
ost med Francozi in Turki in da je prišlo v
zadnjih tednih do ljutih bojov, kjer je bilo
postavljenih 100 francoskih mož izven boja.
Turki so zbili in zajeli dva aeroplana. Jedro
Francoske napadajočih čet tvorijo redne tur-
ške čete v turških uniformah, ostalo pa so v
vojake preoblečeni kmetje.

Ne da se tojiti, da so Turki ojačili svojo
fronto s celim armadnim zborom in da se bo
vršil 5. junija v Adani vojni svet pod predse-
stvom Fara Eddin paše, ki se je že odlikoval
v vojni proti Grčiji, ter nemškim generalom
von Lossowom, vojaškim atašejem v Carigradu.

du takom vojne. Nedavno je von Lossow od-
potoval iz Münchena v Carigrad.

Romunska kraljevska dvojica na poti v Belgijo

ZENEVA, 9. Danes je prispela tu-sem
romunska kraljevska dvojica iz Berna;
obiskala je mestni dom in sedež Društva
narodov. Nato je odpotovala proti Bru-
selju.

Zastoj v rusko-nizozemskih pogajanjih
HAAG, 9. Z ozirom na pogajanja med
Rusijo in Nizozemsko pravi poročilo zuna-
njega ministrstva, da ne more nizozemska
vlada prekoračiti mej predlogov, ki jih je
stavila Rusiji potom svojih delegatov. Ja-
sno je — dostavlja poročilo — da bi s
strani Rusije predložena pogodba ne mo-
gla nuditi nikakih garancij in bi sprava
Nizozemsko v nevzdržen položaj, negotov
in nenormalen s trgovinskega in plovbe-
nega stališča, kakor tudi z ozirom na dolgo-
ve in terjatve.

DNEVNE VESTI

Čigav je Tommaseo?

Naj govori zgodovinar! Ko je v letu 1848.
Italija izbruhnila ustaja z namenom, da se Be-
netičja in Lombardija osvobodijo iz avstrijske-
ga gospodstva, in so Benetke proglasile repu-
bliko, so pozvali Tommaseo v vlado kot mi-
nistra prosvete. To republiko pa so Avstrijci
kmalu zatrli in Tommaseo je moral bežati v
inozemstvo. Kot minister je Tommaseo usta-
novil v Benetkah stolico hrvaškega jezika,
ker da je ta jezik potreben Italiji. — Uredniku
nekega italijanskega lista je Tommaseo sve-
toval, naj zbira vesti o slovenskih narodih in
naj se uči hrvaški jezik. V nekem sporo-
čilu Dalmatince je menil: »Dalmatinci so
malo storili za slovensko književnost, ali ra-
zmerno mnogo več, nego Italijani za svojo.
Okolnosti so prisilile Dalmatince, da se učijo
italijanski. Toda, četudi Dalmatinci ljubijo vla-
davo in prosveto italijansko, ni pozabila na
sebe ne svojih dolžnosti; ohranila je svoj je-
zik, svoje običaje, svojo nošnjo; ohranila se je
bolj slovensko, nego Italija italijansko». Na
drugem mestu pravi, da je »neumotno govoriti
o barbarstvu slovenskih jezikov«. In zopet:
»Naj jezik je, kar se tiče krepkosti, izvrsten
kakor latinski ali grški. Poraba njegova v na-
rodnih pesmih ga izenačuje z najplemenitejšimi
jeziki, kar jih je bilo do sedaj in kar jih bo.
V letu 1890, ko je slavil Rusijo, ki je osvobo-
dila Slovence in Grke, piše Tommaseo pono-
no: »Slovanstva kri bi je tudi v mojem srcu;
želim slavo slovenskega rodu, pogreške pa ob-
žalujem! V nekem pismu hrvaškemu preporo-
ditelju Kukuljeviću, pravi: »Slovani ne razu-
mejo Italijanov, a ti, oholi vsled svojih prastar-
nih spominov, neumno prezirajo Slovence. Ali
— prezirani narodi imajo ključ bodočnosti!«
— Ob priliki, ko je neki Italijan želel Slovence
kot robsko in mehužno plemo, je pisal Tom-
maseo med drugim: »Srbija se je osvobodila
pred Grško in ima divno pesništvo. Dubrov-
nik se ponaša s tremi književnostmi, ki so čis-
tejšje, nego je knjiga italijanska. Dubrovnik
je dal Italiji Baljva in Boškovića. Dalmacija
je poklonila krščanstvu sv. Jeronima, a člove-
štvu Marka Pola, ki je Kolombu razsvetlil
morske poti, kakor je Slovan Kopernik raz-
svetlil Galileu nebesne poti... Italija bi do-
brro storila, ako bi v času vojne sprejela ne-
koliko od suženjstva in mehkoče slovenske,
ki se ji gotovo ne rojajo ne Turki, ne Napo-
leon Veliki!«

Tommaseo je spisal znamenite in prelepe
»Iskrice«, ki ostanejo nesmrtno v srbsko-hr-
vatski književnosti. Slednjič naj zabeležimo,
da se je pred svojo smrtjo kakor dete veselil
vsakega obiska svojih rojakov — tako bisku-
pa Strossmayerja in Rakega.

Ali bi bil — vprašamo — Tommaseo pisal
take izjave in sodbe in ohranjal take stike, če
ne bi bil Slovan po rojstvu in čustvovanju? Ni-
kola Tommaseo se ni nikdar odrekel svoje
slovenske krvi... Vprašanje: čigav da je bil
Nikola Tommaseo? — ne more biti nobeno
vprašanje za objektivne ljudi.

VSEM KRAJEVNIM ODBOROM POLIT.
DRUŠTVA »EDINOST« V TRSTU! Prosimo
vse one krajevne odbore v mestu in na deželi,
ki nam niso še vrnilili izpolnjenih formularjev
»Potek volitev«, da nam jih nemudoma izpol-
njene pošljejo.

Urad Pol. dr. »Edinost« v Trstu.
Himen. Danes 10. t. m. sta se poročila sin
znanege veletržca Rihard Marmolja iz Mirna
in gđ. Olga Klančič iz znane rodoljubne dru-
žine v Podgori. Novoporočencema naše iskrene
čestitke!

Družbene vesti
IZLET ST. JAKOBSKE ČITALNICE se vrši
jutri ob vsakem vremenu. Odhod ob 6½ uri
zjutraj s trga Goldeni, kjer bodo čakale tri ko-
rijere, katere bodo v slučaju slabega vremena
zaprte. Prosi se točnosti! — Odbor.

»Zensko dobrodelno združenje« v Trstu bo
imelo v sredo, 14. t. m. svoj prvi občni zbor
s sledečimi dnevnimi redom: 1) Nagovor pre-
sednice, 2) Tajniško poročilo, 3) Blagajniško
poročilo, 4) Poročilo uprave »Zenskega sveta«
5) Volitev odbora, 6) Slučajnosti. — Občni
zbor se bo vršil v dvorani Delavskega kon-
sumnega društva, ob 4½ pop. — Članice in
priateljice društva, vdeležite se polnoštevilno
občnega zbora! — Odbor.

Planinsko društvo v Trstu, priredi kakor že
javljeno, v nedeljo 11. t. m. planinski izlet na
Vremščo, Mazni hrib, Vrabče in Štjak.
Odhod z južnega kolodvora ob 5.15, oz. z
openske postaje 6.23, do Ležice (prihod ob
7.10). Od tu na Vremščo (1026 m) Sestop v
Senožeče in dalje na Mazni hrib (720 m), Polje
(608 m), Tabor-Vrabče (602 m), Štjak (519 m).
Sestop v Štanjel, odkoder bo povratek z vla-
kom ob 20.07. Prihod v Trst 21.15. Izlet je
krasen a nekoliko naporen, dobre hoje 8 ur.
— Vse potrebno naj si vsak pripravi v nahrbi-
niku. Priporočila se okovane čevlje!.

Zenska podružnica Slovenskega društva v Tr-
stu vabi vse naše zavedno žensktvo brez razli-
ke stanu in starosti na današnji občni zbor,
kateri se vrši ob 5.50 pop. Ulica Torre bianca
št. 39 I. nad. Dnevni red: 1) Nagovor pre-
sednice, 2) Poročilo tajnice, 3) Poročilo blagaj-
ničarke, 4) Volitev novega odbora, 5) Razni
predlogi.

»Kolo«. Jutri ob navadni uri pevska vaja.
Prosim naj nihče ne manjka!
Podružnica »Sol. društva« pri Sv. Ivanu pri-
redi v nedeljo dne 11. t. m. ob 16. uri v sveto-
ivanskem »Narodnem domu« pomladansko
veselico, pri kateri bodo sodelovali otroci ta-
mošnje otroškega vrta. Z ozirom na nje-

MacDonald — častni doktor prava
LONDON, 9. Univerza v Glasgowu je
podelila ministru predsedniku Mac-
Donaldu naslov doktorja prava »honoris
causa«. Svečana promocija se bo izvršila
meseca junija.

Samomor dunajskega bankirja

Zvišanje obkopa papirnatega denarja.
DUNAJ, 9. Tedensko poročilo avstrijske
emisije banke dokazuje, da se je koncem
aprila zvišal v Avstriji obkopa papirnatega de-
narja za 646 milijard (približno 195 milijonov
lik); istočasno so se zlate rezervne banke zni-
žale za nadaljnjih 38 milijard.

Včeraj je vladala na dunajski borzi velika
panika, ki se je še povečala, ko so začele kro-
žiti govorice o možnem zapreju borze in ko
se je razširila vest o samomoru uglednega
bankirja Izidorja Eisnerja; akoravno njegova
banka ni nesolventna, se je Eisner ponoči za-
dušil s plinom ter si tako vzjel življenje, ker je
zgubil velik del svojega premoženja v spekulaci-
jah s petrolejskimi delnicami.

Iz tržaškega življenja

Voznikova neizgoda. Voznik Angel Cepek,
star 36 let, stanujoč v Kolonji št. 247, je včeraj
popoldne peljal z deskami naložen voz iz les-
nega skladišča v Škedenju na pomol »Erstelli
Bandiera«. Medpolutoma se je vrv, s katero so
bile deske povezane, utrgala; par desk je
padlo Cepeku na desno nogo ter mu jo zlomilo
v gležnju. Zdravnik rešilne postaje, ki je bil
telefonično poklican na lice mesta, je podal
Cepeku prvo pomoč, nato ga je dal prepeljati
v mestno bolnišnico.

Neizgoda na glavnem kolodvoru. Včeraj po-
poldne se je na glavnem kolodvoru ponovila
neizgoda, ki se je že večkrat pripetila in je
imela enkrat precej hude posledice. Brzovlak
št. 707, ki je prispel včeraj ob 17.30 iz Postoje
ne na kolodvor, je zavozil s precejšnjo silo v
odbišče na koncu tira. Vseled nepričakovane-
ga, močnega sunka so nekateri potniki, ki so
stali v vozovih, popadali na tla, drugi pa so
butnili z glavami ob stene kupejev. K sreči
pa ni bil nihče hudo poškodovan. Kakih 15
oseb je zadobilo neznatne praske in bunte.
Nekaterim je podal potrebno pomoč na lice
mesta poklicani zdravnik rešilne postaje.
Materijalna škoda je neznatna. Zdi se, da so
zakrivilo neizgodo slabo delujoče zavore. Ze-
lezniško ravnanje je odradilo preiskavo.

Neizgoda policijskega agenta. Včeraj opoldne
je nek koleški podrl na tla v bližini palače
kr. prefektore 43-letnega policijskega agenta
Pavla Malavendo, stanujočega v ulici Malcan-
ton št. 7. Pri padcu se je Malavendo pobil po
prsih in po levi roki. Z istim koleškom je bil
prepeljan v mestno bolnišnico, kjer je dobil
prvo pomoč, nato so ga prepeljali v vojaško
bolnišnico.

Arretiran zlikovec. Orožniki iz postaje na
glavnem kolodvoru so aretirali 26-letnega
Fioravante Suppanich, stanujočega v ulici
Prato št. 11, ker je v družbi z nekimi tovari-
šem ukradel v bangarju št. 24. v prosti luki
V. E. III. par avioh obklop vrednih 600 lik.

Književnost in umetnost

Glasbena turnea Thierry-Betetto. Opozar-
jamo ponovno na prvi koncert ljubljanskih
umetnikov. Vrš se jutri, v nedeljo ob 20.30
v Paternostrovih dvorani. Koncert se ne ponovi,
zaradi tega naj ljubitelji lepega petja ne za-
mude ugodne prilike in izrednega užitka.

Vesti z Goriškega

Ajdovščina. (Zgolj neizgoda ali tudi kriv-
da?) O ti otroci neugnani in razposajeni,
česa vsega ne iztaknejo, kaj vse imajo za
igračko!
V četrtke se je petletni sinček delavske
družine Krapež, ki je zaposlen v ajdovs-
ki tovarni, igral sam na dvorišču. S čim
ravno se je igral, ni znano, ker je otrok
premajhen, da bi znal povedati, vsekakor
pa z igračko, ki nikakor ni bila igračka, ker
je zelo kmalu eksplodirala in se je daleč
slisal njen pok. Pravijo, da je bila dina-
mitna patrona, kar je pa zelo malo ver-
jetno, ker je bilo treba ubogemu otroku
povleči iz glave kovinske drobce in mu
je močno razmeserilo obraz. Bil je prepe-
ljan v Gorico, kjer se nahaja v zelo ne-
varnem stanju.

Druga verzija pravi, da je eksplodirala
bomba; pa bodi bomba ali dinamit, našo
javnost zelo zanima zvedeti, odkod je pri-
nesel petletni otrok to nevarno stvar na
dvorišče. Mogoče je, da leže še okrog
razmetani ostanki municije iz za velike
eksplozije v maju l. 1918. Mogoče je pa
tudi, da je bila to bomba dobro znanega
tipa in je spadala med skrito orožje, s ka-
terim so fašisti prvotno nameravali strah-
ovati naše volilce. K sreči je bil potek
volitev miren, ker so bile po burnem in
krvavem ajdovskem shodu izdane stroge
varnostne odredbe.

Najbrž ne bo nikdar pojasnjen ta slučaj,
čeprav bi bila natančna preiskava zelo
umestna že z ozirom na to, da je bilo v
nevarnosti mnogo oseb. Saj so ajdovske
delavske hiše takorekoč cele kasarne s
trumami otrok in je še sreča, da se je
med njimi en sam igral tako nevarno.

Štanjel. — Tatovi v poštnem uradu. Pred-
pretekli petek ponoči so neznan tatovi v lo-
mili v tukajšnji poštni urad. Lotili so se bla-
gajne, ki so jo hoteli kar celo odnesti. Vseled
ropota se je zbudil župan, ki je spal nad poš-
tnim uradom; začel je klicati sosede na pomoč.
Tatovi so se prestrašili, da bi jih ljudje ne za-
suli; pustili so blagajno ter zbežali praznih
rok. Sicer pa tudi če bi se jim njihov naklep
posrečil, bi imeli prav malo od tega, kajti bla-
gajna je bila skoro prazna.

Družaben izlet. Slovenski planinski krožek
v Gorici priredi v nedeljo dne 11. t. m. svoj
prvi družabni izlet na Sv. Gendro.

Zbirališče in odhod ob 8 zjutraj izpred ka-
varne »Adriatic« v smeri Kojsko-Vesnjevik.
Ob 12 h obed iz nahrbtnika na Sv. Gendri, po-
poldne odhod proti Kanalu in povratek z ve-
černim vlakom v Gorico. Gorski čevlji niso po-
trebni, zadostujejo navadni trpetni čevlji. Vo-
ditelj izleta — Mitlani.

Vsi prijatelji in prijateljice prirode so vab-
ljeni, da se udeležijo v velikem številu tega
prvega izleta, na katerem se bo razpravljalo
tudi o nadaljnjih izletih in turah v letošnji se-
zoni.

Vesti iz Istre

Veselica na Pesku. Kar se je morala veseli-
ca 4. maja veld slabega vremena prekiniti,
se bo v nedeljo 11. t. m. nadaljevala. Vstop
k veselici prost. Po veselici se bo vršila pro-
sta zabava, ki je bila takisto napovedana za
preteklo nedeljo.

DAROV

Za svetoivansko podružnico Sol. društva so
darovali: Gđ. Anica z Barkovelj 13.— L.;
Francel Crno in Gruntar Karol po 10.— L.;
Zega Lojze 5.— L. Ostanek pri vožnji iz Ba-
zovice 5.— L. Ponderijski trešeterji 4.— L. Za
Danilovo Sch. uslug 2.60 L.; Stanko Godina
za poklonjen kozarec vina 1.— L. in Dr. Crne
10 Dinarjev. Skupno 50.60 L. in 10 Dinarov.
Srčna hvala vsem darovalcem!

Gospodarstvo

Francija: Zadnje stanje francoske banke iz-
kazuje nadaljno skrajšanje novčaničnega obkopa
(za približno 200 mil.), državnih predujmov (za
100 mil.) in portfelja. Trgovska bilanca za ma-
rec izkazuje prebitke v zvažanju za 732 mil.;
aktivni prebitke v prvem četrtletju znaša
748.482.000 frankov, kar pa je treba seveda
vzeti z gotovimi pridržki, bodisi radi načina
statističnega dognanja pri francoskih carinar-
nicah bodisi tudi radi začasnega vpliva nizke-
ga tečaja francoske valute. Na vsak način pa
je ta prebitke precejšnje važnosti za francosko
gospodarstvo, ki se le z maloštevilnimi drugi-
mi državami lahko veseli nad takim uspehom.
Četudi je potrebno, da se gornji prebitke upo-
števa z gotovimi pridržki se lahko sklepa pri
vsem tem, da ostale postavke plačilne bilance
ne nevtalirajo prebitka trgovske bilance.

Francoski frank nadaljuje, seveda v bolj
počasnem tempu, svojo pot navzgor, k čemu
je posebno v zadnjem času pripomogla ame-
riška spekulacija, na katero je vplivalo jako
povoljno poročilo izvedencev. Tečaj za ter-
minske poble se vračajo skoro na vsch tržih
k normalnim razmeram vsled česar se lahko
sklepa, da stoji francoska valuta sedaj bolj
pod vplivom političnih prilik kot pa zgolj teh-
ničnih vzrokov, kakor je bilo te v zadnjem
času. Vsekakor pa prevladuje mnenje, da je
francoski frank šel preko svojih moči in skuša
se ga ustaliti na bazi približno 65—70 frs za
1 f. Na vsak način bo stabilizacija imela jako
dober vpliv na francosko trgovino, ki bo po-

Mary Valič
Matija Bole
poročena
Trst, 10. maja 1924. 342

Olga Klančič
Rihard Marmolja
poročena
Podgora 10. maja 1924. Miren 337

tem lahko bolj brezskrbno sklepala posle z
inozemstvom in vprašanje je le, če se bo fran-
coska vlada znala uspešno upreti proti even-
tuelni reakciji, da namreč kurz franka izpre-
meni svojo dosedanjost, ki bi bila sicer na-
ravna.

Borzna poročila.

ogrške krome	0.02	0.03
avstrijske krome	0.0812	0.0320
čehoslovake krome	65.60	66
dinarji	97.80	98.10
leji	11.26	12
marke	22.60	22.60
dolarji	132.50	133.60
francoski franki	998	402
švicarski franki	98.10	98.40
angleški funti papirnati		

Po pok. Ani Gorjup roj. Baudaž se bo
čitala sv. maša za njeno blago dušo, v
nedeljo, dne 11. t. m., ob 9. uri, v rojanski
cerkvi. (343)

Mali oglasi

V NEDELJO, dne 11. t. m., se bo vršila pro-
stovoljna dražba posestva Jerneja Umek v
Divaci, obstoječega iz hiše in 22 kosov zem-
ljišča. Proda se vse skupaj ali posamezni
kosi. Dražba se bo vršila v Divaci št. 23.
Jančar. 579

SKLADIŠČE olja, zaloga gradbenega materi-
jala, okrogla žaga se prodajo vsled selitve.
Naslov pri upravnistvu. 581

PRODAJALKA z večletno prakso, dobro iz-
urjena v manufakturni in specerijski stroki,
z znanjem slovenskega, italijanskega in nem-
skega jezika išče službe najraje na deželi.
Cenji ponudbe pod »Vestna« na upravo
»Edinosti«. 583

UCITELJICA za slovenski jezik se išče. Do-
pisi pod »Nemudoma« na upravnistvu. 571

SLUŽKINJA se išče za majhno družino. Cor-
so Garibaldi 29, vrata 6. 576

POROČNA SOBA, iz orohovega lesa, pred-
vojno delo, se prod. Corso Garibaldi 577

MLEKARNA lepo urejena, lokal pripraven za
vsako obrt, se prod. Foscato 24. 578

SPALNA SOBA iz mahagonijevega lesa, dru-
ga iz hrastovega, postelje, vzmeti, žimnice
volnene in iz žime, nočne omarice, omare,
vse novo, prodam. Konkurenčne cene. Fon-
deria št. 12/1, desno. 582

GOSPODIČNA, zmožna slovenskega, italijan-
skega in nemškega jezika ter večja pisar-
niških poslov, knjigovodstva in strojeplaja,
išče službo. Ima tudi večletno prakso občin-
skega tajništva. Gre tudi na deželo. Ponudbe
naj se naslovijo na Elsa F. Gorica Corso
Vitt. Emanuele 32. 580

KRONE po 184, goldinarje 4.90, plačuje Via
Fondare 61, desno. 20

KRONE, goldinarje, zlat denar, plačujem po
najvišjih cenah. Prodajalna draguljev, via
Borsa 2 telefon 12-97. 540

ZABNICE, angleške ključavnice, ključ, mi-
zarske klop, obliči, pile, vijaki, vzmeti, žeb-
li, železna žica i. t. d. Zaloga železa, Via
Filzi 17. 584

STARO ZEZELO, plačujem po 30, kovina,
cunje, stare vrvi po najvišjih cenah. Sskla-
dišče, via Solitario 14. 568

KOVASKI UCENEC, z dve ali triletno prakso,
se sprejme. Fischer, Rojan — Moreri 72. 573

TRGOVSKEGA VAJENCA, s primerno šolsko
izobrazbo, išče Znidarčič, via Romagna 18,
trgovina 575

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih
cenah, Pertot. Via S. Francesco 15, II. 26

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Nizke
cene. Zdravnik na razpolago. Govori slo-
vensko. Tajnost zjamčena. Slavec, Via Giu-
lia 29. 542

PREDNO PRCDATE zlato in srebro, vprašaj-
te cene veliko zlatarno — urarno via Gi-
cinto Gallina 2 (nasproti hotela Menecce-
sio). Velika izbira ur. Popravila. Cene nizke.
132

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem.
Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Al-
bert, Trst, via Mazzini 46. 25

URARNA- ZLATARNA F. BUDA

Trst — Corso Garibaldi 35
(Podružnica Via Scallinata 1)

Kupuje krome, goldinarje, staro zlato,
briljante in plačuje po najvišjih cenah.
Razpolaga z veliko izbero vseh zlatih
predmetov 14 in 18 karatnih, briljan-
tov, dijamantov, srebrnine in ur po
najnižjih cenah. (24)

OBUVALO

Nadaljuje se prodaja po
razprodajni cenah

A. MAYER GREGO

Corso Garibaldi št. 4
(tik kinematografa Royal.)

Veliki dohod modernega obuvala, ki se
prodaja po nakupni cenah.
Izbera sandalov in obuvla za otroke po
najnižjih cenah. (4)

Otroške postelje

lesene, železne in medene v največji
izberi

Novost Platnena postelja Novost

v pogljava, neobhodno potrebna v vsaki
družini, hotelu in prenočišču.

Rodolfo Haffner

Trst, Viale Regina Elena 15
(prej Via Miramar) 394

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1903.
Definitna glavnica Lit. 15.000.000— popolnoma vplačana.
Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti

Otvorja kreditne za nakup blaga. — Izkusi efektov in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja
dinarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.
Sprejema vloge v lirah na kratkoročne obresti in jih obrestuje po 4%, letno netto, a vloge na tekoči račun
po 4½%, vezane vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.
Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.
Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo

PODLISTEK

W. Collins:
BREZ IMENA (23)
Roman.

Med to demonstracijo je prišla Magdalena
kot Julija prvič na oder. Bila je odeta v pre-
prosto temno obleko in brez lasulje. Razen
rahe rdečice na licih ni imela drugih znakov
gledaliških pripomočkov na sebi, ker je na-
daljnje izpremembe hranila za poznejšo vlogo.
Njena dražestna prikažen, njen mir, s katerim
je pogledala po morju obrazov, sta ji takoj pri-
dobila naklonjenost občinstva in njen razločni
govor — ko je potlačila začetno zadrego — je
še povečal ugodni vtis. Samo ona oseba med
gledalci je ostala ravnodušna in ta je bila nje-
na sestra.

Toda po petih minutah je Nora v svoje veli-
ko začudenje spoznala, da si je Magdalena pri
karakteriziranju Julije izbrala svoj vzor. Vi-
dela je, kako jo je Magdalena brez najmanjše
bojazni posnemala do neznatnih podrobnosti
in se celo njen glas je bil tako dobro posnel,
kot bi sama govorila in bi čula svoj odmev
z odra. Občinstvo, ki ni poznalo izvirnika, je
navdušeno plaskalo. Magdalena je nedvomno
dostigla dvojno zmago: prvič je vlla življenje
v najemvalačnejšo vlogo angleške drame, in
drugič pa je potegnila za seboj navdušeno
naklonjenost, ki se je veld posnemalca venti-

Po končani igri se je podala gospodična
Garth na oder, da bi kaj pomagala, kot je
rekla, v resnici pa zato, da se prepriča, ali ni
triumf večera zmešal Magdaleni glavo. Nič
čudnega se ji ne bi zdelo, če bi bila zalotila
svojo varovanko pri sklepanju pogodbe z ro-
zijerjem. Magdalena je v resnici sprejela z
milostnim smehljajem karto, katero ji je re-
žiser podal z običajnim poklonom. Ker je raz-
umel vprašujoči pogled gospodične Garth, ji je
vljudni gospod pojasnil, da se je pripravil
gospici Vanstone za kakšno poznejšo priliko.
»Stavim, da ni bilo zadnjč, da je gospodična
nastopila v hišnem gledališču, je rekel, »in
če bodo potrebovali kje učitelja, mi je obljubi-
la, da me priporoči. To je moj naslov.«
Ko je to izpregovoril, se je ponovno prikloni-
l in skromno odstopil.
Gospodična Garth je s skrbjo polnim pogle-
dom prebrala z lista režiserjevo ime in pod
tem ime in naslov nekega gledališkega agenta
v Londonu.
»Ni vredno, da bi hranila to reč«, je rekla.
Toda Magdalena ji je naglo iztrgala list iz
roke in ga spravila v žep.
»Obljubila sem mu, da ga priporočim in to
je zadosten razlog, da ohranim list«, je rekla
»in če ne drugega, me bo spominjal na naj-
srečnejši dan mojega življenja, in to drugi raz-
log. Pridite, je nadaljevala in prišla gospo-
dična Garth z mirno razposajenostjo za ro-
ko, »čestitajte mi k uspehu!«
»Čestitajte ti bom tedaj, ko boš pozabila na
vse to,« je odgovorila gospodična Garth.